

Lintu Sininen

Zacharias Topeliuksen tekemä näytelmä
Julkaistu ruotsiksi ensimmäisen kerran 1859
Uudenkaarlepyyn viikko 2019

Tämä versio on Uudenkaarlepyyn kirjaston henkilöstön muokkaama.

Tapahtui Kyproksen saarella noin 650 vuotta sitten.

Ensimmäinen näytös - Linnassa

Kyproksen kuninkaalla, Guidolla, oli tytär nimeltään Florinna. Kuninkaan uudella vaimolla, kuningatar Sibyllalla, oli tytär nimeltään Florella. Tytöt olivat hyvin erilaisia. Florinna oli kaunis ja kiltti, ja viihtyi puutarhassa kukkia hoitamassa. Florellaa kiinnosti puolestaan vain nukkuminen ja syöminen. Kuningatar piti huolen, että Florellaa palveltiin hyvin ja hän sai kaiken mitä halusi, kauniita mekkoja ja kakkuja syötäväksi.

Florinna puolestaan ei saanut mitään, paitsi haukut, ja hän joutui kulkemaan vanhoissa rikkinäisissä vaatteissa. Silti Florinna oli tyytyväinen, koska hänellä oli hyvä sydän.

Eräänä päivänä kuningatar oli kutsunut Syyrian prinssin Amunduksen hoviin. Hän halusi kovasti, että prinssi ihastuisi Florellaan ja ottaisi hänet vaimokseen. Kaikki valmistautuivat prinssin vierailuun. Hovineidot ompelivat uuden, hienon mekon Florellalle, melumestari Holofernes piti huolen, että ruokaa ja viiniä oli riittävästi ja kuningas, kuningatar sekä kuningattaren hovimestari Mangipani asettautuivat ottamaan vieraita vastaan. Kuningatar komensi hovia sinne ja tänne; tuoleja piti laittaa esille ja ruusuja piti tuoda puutarhasta. Kun kuningas kysy miksei Florinnalla ollut omaa tuolia, kuningatar valehteli ja väitti tytön olevan liian sairas osallistumaan. Kuningatar ei nimittäin halunnut Florinnan osallistuvan juhlaan, koska hän pelkäsi prinssin rakastuvan väärään tyttäreensä. Mutta Florinnahan ei ollut sairas ja kuningas halusi ehdottomasti tyttäreensä mukaan juhliin, joten kuningatar antoi periksi ja lupasi, että Florinna saisi osallistua juhlaan. Kuningatar halusi kuitenkin varmistaa, että Florellalla olisi kauneimmat vaatteet ja pyysi salaa hovimestariaan Mangiania varastamaan Florinnan juhlavaatteet.

Prinssi saapui linnaan. Florella oli nälissään lähtenyt etsimään jotain syötävää eikä ollut paikalla, joten kuningatar lähti etsimään häntä. Mutta prinssi Amundus löysi hänet ensin. Makkara suussaan Florella tervehti prinssiä ja pyysi häneltä suukoa. Amundus kauhistui, tämäkö oli hänelle luvattu prinsessa? Florellakaan ei tuntunut piittaavan tulevasta aviomiehestään, hän oli enemmän ihastunut makkaraan. Prinssi kysyi kuningattarelta eikö hänellä ollut toista tyttärtä, ja Florinna astui esille, tavallisiin työvaatteisiin pukeutuneena, koska kaikki hänen juhlavaatteensa olivat salaperäisesti kadonneet. Kuningatar kauhistui, kun prinssi siitä huolimatta ihastui Florinnaan. Prinssi Amundus pyysi Florinnaa tansseihin, selvästi rakastuneena. Harmissaan kuningatar mietti mitä hän voisi tehdä tilanteelle. Hän halusi Florellan prinssin vaimoksi. Florinnan hän aikoi näyttää melumestari Holofernekselle.

Toinen näytös – Linnassa ja tornissa

Prinssi Amundus ja Florinna tanssivat yhdessä koko illan, mutta seuraavana aamuna ilkeä kuningatar lukitsi Florinnan torniin, jotta hän ei enää voisi tavata prinssiä. Prinssin ystävä Cyprinus sai kuitenkin tietää mitä oli tapahtunut ja päätti hoitaa asiat kuntoon. Hän tunsi nimittäin Deoletus-nimisen velhon, joka voisi olla avuksi ja lähti etsimään häntä.

Sillä aikaa kuningattarella oli ollut kädet täynnä. Hän halusi järjestää Florinnan ja Holoferneksen häät niin pian kuin mahdollista, jotta prinssi Amundus ei voisi valita Florinnaa vaimokseen. Siksi hän päätti, että häät pidettäisiin vielä samana iltana. Varmuuden vuoksi hän kutsui paikalle myös Sysis-noidan. Sysis osasi useita loitsuja ja kuningatar pyysi hänet lumoamaan Amunduksen, jotta hän ottaisi Florellan vaimokseen.

Kuningas ja Florinna eivät ilahtuneet kuningattaren päätöksestä naittaa Florinna Holofernekselle. Onnettomana Florinna itki ja anosi, mutta kuningatar oli taipumaton. Holofernes sen sijaan oli onnellinen saadessaan niin kauniin vaimon itselleen. Illan tullessa kaikki saapuivat linnaan häitä varten, mutta Holoferneksen astuttua saliin Deoletus-velho oli taikonut hänelle aasin korvat ja pitkän nenän. Hääväki nauroi ja kauhistuneena Holofernes pakeni paikalta. Ja niin häät peruttiin.

Prinssi Amunduksen tullessa etsimään Florinnaa, kuningatar ja Sysis-noita saivat prinssin kiinni ja Sysis alkoi kuningattaren pyynnön mukaan lumoamaan prinssiä. Amundus vastusti kovasti, hän ei halunnut luopua Florinnasta, mutta Sysis oli liian voimakas ja lopulta prinssi kaatui tajuttomana lattialle. Kuningatar päätti, että jos Amundus ei halunnut Florellaa vaimokseen niin hän ei saisi ketään. Sysis alkoi lukea taikasanvoja:

"Puku raks! Suku flaks! Cara mia, kuku kaks!

"Unde via, ia, ia, kiuru, siuru mitämaks!"

Loitsu muutti prinssin siniseksi linnuksi, joka lensi pois.

Kolmas näytös – Tornissa ja puutarhassa

Florinna istui vielä tornissaan, oli kulunut melkein vuosi siitä, kun Amundus oli kadonnut. Vaikka Florinna oli vankina, hän seiso ikkunassaan joka päivä ja lauloi niin kauniisti sinisestä linnusta. Kuningatar oli hämmentynyt.

Miksi tyttö vaikutti niin tyytyväiseltä, vaikka hänellä ei ollut mitään, eikä hän saanut riittävästi ruokaakaan? Ja miksi hänellä oli joka päivä uusia kirjoja, kauniita kukkia ja makeita hedelmiä, vaikka kuningatar joka yö käski palvelijoitaan ottamaan ne pois tornista? Kuningatar piiloutui suuren puun taakse vakoilemaan Florinnaa. Silloin hän näki pienen sinisen linnun lentävän Florinnan luo ja kuningatar ymmärsi heti kyseessä olevan Amunduksen, joka piti Florinnalle seuraa ja toi hänelle kauniita lahjoja. Kuningatar suuttui ja aikoi heti virittää ansan Amundukselle. Hän pyysi hovimestariaan Mangipania ripustamaan veitsiä, saksia ja muita teräviä välineitä suureen puuhun. Kun Amundus-lintu illalla lensi tornista puuhun lepäämään, hän loukkaantui vakavasti ja putosi maahan. Hovimestari ryntäsi linnaan kertomaan kuningattarelle, että sininen lintu oli kuollut.

Sillä aikaa prinssi Cyprinus ja Deoletus-velho saapuivat puutarhaan. He olivat etsineet Amundusta jo melkein vuoden ajan ympäri maailmaa ja olivat jo luopuneet toivosta löytää prinssiä. Yhtäkkiä he kuuluivat piipityksen ja löysivät pienen sinisen linnun loukkaantuneena suuren puun takana. Deoletus näki linnun silmistä, että kyseessä oli Amundus ja alkoi heti taikoa prinssin takaisin ihmiseksi. Mutta Sysis-noita syöksyi paikalle ja rupesi taikasanoilla taistelemaan Deoletuksen kanssa. Syntyi kova kamppailu, jossa loitsut lensivät edes takaisin velhon ja noidan välissä:

"Nona piks, nona fluks! Jerva lux, puks, fuks!" "Fuge raks, riks, grex! Bolla bua, spina peks!"
"Ecce murra! Burra talma! Vada, vida, voda, rex!" "Sola, suna, stella lux! Terra nox, terra alma!"

Deoletus oli kuitenkin vahvempi ja Sysis yritti kirkuen paeta. Deoletus loi viimeisen loitsun ja Sysis putosi puun taakse ja katosi.

Nyt Deoletus-velho sai kaikessa rauhassa taikoa linnun takaisin prinssiksi ja lopulta Amundus seisoi heidän edessä, hieman hämmentyneenä, mutta kovin onnellisena siitä, että hän oli taas ihmisen muodossa rakkaansa Florinnan kanssa. Kuninkaan kuullessa kaikesta, hän päätti, että kuningattaren juonittelun piti loppua ja karkoitti kuningattaren maasta. Kuningatar uhkasi mennä Sysis-noidan luokse pyytämään kosta, mutta silloin Deoletus-velho näytti mustan kissan ja selitti, että hän oli taikonut noidan kissaksi. Kuningatar ja Sysis-kissa pakenivat yhdessä.

Nyt kuningas halusi järjestää kunnon häät. Florinna ja Amundus saivat vihdoinkin toisensa, ja Florella meni naimisiin melumestari Holoferneksen kanssa, joka lupasi, että Florella saisi syödä ja laiskotella kaiken päivää. Ja kaikki olivat hyvin onnellisia.